

भारतीय भटके-विमुक्त युथ फँट

संपर्क: प्रा० मोतीराज राठोड, बंजारा कॉलनी, औरंगाबाद - ४३१००८.

॥ वार्ताहर परिषद निवेदन ॥

मारतातील भटक्या-विमुक्तांचा मानवी हक्क, व नागरी जीवन
जगण्याची संघी मिळावी; घटनात्मक समान तस्त्रूदी लाभू कराव्यात; शुद्धेशारी
अमाती कायदा पूर्णिः रद्द करून नवीन मानवी हक्क, संरक्षण कायदा करावा
या मागण्यांवर राष्ट्रव्यापी संघशन व आंदोलन उमारप्यासाठी प्रा. मोतीराज
राठोड यांच्या नेतृत्वाखाली ‘भारतीय भटके-विमुक्त युथ फँट’ची
द्यापना कराव्यात आली आहे.

एप्रिल ८८ मध्ये मुंबईत ‘बिहाड अधिवेशन’ घेऊन देशातील
तमास भटक्या-विमुक्तांच्या विनिमये ‘भटक्या-विमुक्तांचा जाहिरनामा’ मा. राज्यपाल
श्री. ब्रह्मानंद रेडी यांना सादर कराव्यात आला. दोन वषति राज्य व केंद्र
सरकारने या मागण्यांवर ओळच निर्णय घेतला नाही तर १९८९ मध्ये ‘नेरला’
(आंध्रप्रदेश) यांकी एक हजार शुक्र-शुक्रींचे ‘प्रतिज्ञा अधिवेशन’
घेण्यात येईल व ‘जमीन जुमला दखलपान आंदोलन’ची सुरक्षात कराव्यात
येईल. यासाठी १५ नोव्हेंबर ८८ पंडित जवाहरलाल नेहरू जंगंतीपाद्मन बाबूमर
‘त्यारी वर्ष’ पाठ्याच्या निर्णय ‘भारतीय भटके-विमुक्त युथ फँट’चा
दोन दिवसांच्या कार्यक्रमी शिबीरात घेण्यात आला.

‘भारतीय भटके-विमुक्त युथ फँट’ (आभवित्युफँट) च्या विनिमये
दि. ६ ऑगस्ट ८८ रोजी पुण्यात कार्यक्रमाचे राज्यव्यापी शिबीर पार पडले.
या शिबीरात्ये उद्घाटन व ‘भटक्या-विमुक्तांचा जाहिरनामा’ या पुस्तकाचे
प्रकाशन मुंबई उर्वश न्यायालयाचे न्यायमूर्ती बी. जी. कोळसेपाईल यांच्या हस्ते
झाले. तर शिबीराच्या अखेरीस झेण्ठ पनकार श्री. चंद्रकांत घोरपें यांचे
आवण झाले. दोन दिवस चाललेल्या या शिबीरात चळवळीचे नेते प्रा० मोतीराज
राठोड यांनी भटक्या-विमुक्तांच्या चळवळीचा ऐतिहासिक आढावा; चळवळीची
तात्त्विक शूमिका व संघटना बांधणी, शांतसाम पंदरे यांनी भटक्या-विमुक्तांची
चळवळ व दलित-आदिवासी-काणक्यांच्या चळवळींचे परस्पर नाते या
विषयांवर मांडणी केली. त्यावर छुली चर्चा झाली. कार्यक्रमानी चळवळीतील
आपापले अनुभव व प्रदन परखडपणे मांडले.

चावळी, संत कविर, महात्मा न्योतिबा फुले, घनपती शाहू महाराज व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या समतावादी तत्त्वज्ञानावर आपला विश्वास व्यक्त करून यशाखुंचा लोकदाहीच्या मागिने देशातील भटक्या-विमुक्तांना संघटित करण्याच्या निधारि चळवळीचे नेते प्रा. मोतीराज राठोड यांनी व्यक्त केला. वर्ण-जाती व्यवस्था व आर्थिक विषमतेने घोषणा केलेल्या सर्वहारा वर्ग-दलित, आदिवासी, छिंगा, श्रूमिहीन झोतमज्वर, गरिब झोतकरी व कास-गारांच्या चळवळीडी आपले नाते जोडून या चळवळीत ‘भागविग्रुफंड’ संक्रियेपणे उत्तरेल अशी घोषणा ही प्रा. राठोड यांनी केली. या व्यापक श्रूमिकेच्या भाग म्हणून ‘भागविग्रुफंड’च्या निर्णयप्रक्रियेत भरके-विमुक्तेतर चळवळीतील कायकिट्यांना सहभागी करून घेण्यात येईल असा निर्णय घेण्यात आला.

२५ एप्रिल ८८ रोजी मुंबईत बिहार अधिवेशन घेण्यात आले. यावेळी शुद्धेगार जमाती कायदा (१८७९) व सवर्णीचा शुद्धेगार कायदा (१९५२) हे शुलामीचे दोन्ही कायदे रद्द करावेत यासाठी तसाम भटक्या-विमुक्तांच्या वतिने प्रा० मोतीराज राठोड यांनी मुंबई उच्च न्यायालयात आयिका दाखल केली होती. दि. ३ ऑगस्ट ८८ रोजी मुंबई उच्च न्यायालयाने आतील काही महत्वाच्या मागव्यांवर निर्णय दिला. न्याय. सावंत व न्याय. कंशारिथा घंट्या या निवाड्याचे शिबीराने स्वाभात केले. तसेच भटक्या-विमुक्तांचे वकिल अॅड. कॉलीन गोप्त्वालवीस-सिंग-देसाई याचेही आभिनंदन करणारा ठार संमत करण्यात आला.

पुढील काही महिने संघटना वांधणीचा कायकीम निश्चित करण्यात आला आहे. १९८८ नोव्हें. ८८ पासून पंडित जवाहरलाल नेहरूचे जगंती वर्ष पाठ्यात येणार आहे. राज्यपातांना सादर करण्यात आलेल्या ‘भटक्या-विमुक्तांच्या जाहिनाभावर’ येत्था दोन वर्षात राज्य व केंद्र सरकारने घोष्य निर्णय घेतला नाही तर ‘जमीन जुमला दखलपान’ ‘आंदोलन प्रा. राठोड यांनी मुंबईला घोषित केले आहे. भारतातील विविध जमातींवर मुलगामी संझोद्यान केलेले समाजशालक्षण व्ही रघवेंद्र्या यांनी १९३६ साली नेरला (आंध्रप्रदेश) गावी भटक्या-विमुक्तांची परिषद घेतली होती. यावेळी स्वातंत्र्य लढ्याचे एक नेते पंडित जवाहरलाल नेहरू यांनी भटक्या-विमुक्तांच्या प्रश्नासाठी देशमर जागृती निमणि करण्याचे

तीन

आवाहन केले होते. या ऐतिहासिक नेरला गावी प्रा० राठोड यांच्या नेतृत्वाखाली देशातील भटक्या-विमुक्त जमातींसंघील सुमेरे एक हजार शुक्र-युवतींचे 'प्रतिज्ञा अधिवेशन' घेण्यात येणार आहे व देशव्यापी अभ्यासाचे अशा 'जमीन नुमला दखलपान' आंदोलनास प्रारंभ होणार आहे.

या शिबीरात प्रा० राठोड यांच्या नेतृत्वाखाली संघटन समिती निवडण्यात आली आहे. या समितीत चलवळीतील उपेण्ठ कार्यकर्ते जी. जी. चव्हाण, बाबूसिंगांजी चितोडिया, दत्ता गिरी, तोताराम जाधव, राजेंद्र वनारसे, शांताराम सोपे, शीधर पवार, करमसिंग मलके, डॉ. कैलास गोड, शामराव महाराज, उजम सावंत, गुलाब नाघमोडे, अनंता मोहिते, श्रीकृष्ण गोसावी, पांडुरंग पवार, मधुकर बडे, नामदेवराव बिलावर, मल्हाद राठोड, दिवाणासिंग गुमाने कार्यकर्ते आहेत. मिन चलवळीतील भाऊ कोरडे, शांताराम पंदरे, कुमार शिराळकर, अंजित सरदार, गुलाब गजरमल, राजा एसई आदि कार्यकर्ते शिबीरात सहभागी झाले होते.

लवकर्त्य भटक्या-विमुक्तांची विद्यार्थी संघटना व महिला आघाडीची शिबीरे घेण्याचा निर्णयही घेण्यात आला.

fradha
तोताराम जाधव

२१।१।१७५६)
शांताराम पंदरे

शिबीर संयोजक
भारतीय भटके-विमुक्त युवा प्रंट